

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscrise
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukss Nachf.
Max. Augenfeld & Emerich Leoner
Heinrich Schalek. Rudolf Wosso.
A. Oppolitz Nachf. Anton Oppolitz.
In Budapesta: A. V. Gildber-
ger, Ekestein Bernat. In Ham-
burg: Wärolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 16)

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața nr. 30,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 87.—Anul LXII.

Brașov, Duminică 18 (30) Aprilie.

1899.

Din cauza s-telor sărbători diarul nu va
apăre până Mercuri seara.

Să se facă primăvară

De trei-deci și trei de ani Ro-
mânii din Transilvania, Bănat și
Țera unghurească stau în luptă con-
tinuă c'un sistem de guvernare și
c'un regim, care nu numai, că nu le
este binevoitor, dăr prin toate măsuri-
le sale, prin toate faptele sale aten-
tăză de-a dreptul la viața lor națio-
nală, la limba și la naționalitatea lor.

Lung de tot a fost acest pe-
riod de grea încercare pentru ne-
mul românesc. A sta timp de-o ge-
nerație față 'n față c'un regim ten-
dențios și netolerant, a avé să lupți
cu stările politice cele mai nefavo-
rabile și c'un sistem măestrat por-
clit constituțional, care ca națiune
te eschide cu totul dela folosința
drepturilor cetățenesci și constitu-
ționale, — acesta ar fi sguđuit cumplit
și un popor cu mai multă putere in-
telectuală și materială, decât este
poporul nostru prigonit de vécuri.

Noi Românii, cu toate neajunsu-
rile noastre, deși am suferit și sufe-
rim necurmat de atâta timp, încă
tot mai stăm în picioare. Puterea de
viață, care ține sufletul în noi, este,
se vede, mult mai mare, decât au
cređut vr'odată cei ce vor să sape
gr'upa românismului dintre Tisa și
Carpați și încă de aci încolo ei vor
primi adevăratele probe despre vi-
talitatea nemului românesc.

Tóte relele, ce ni-au venit dela
stréini, le-am suportat și le vom su-
porta, căci tare este credința Ro-
mânului în dreptatea cauzei sale și 'n
viitorea ei isbândă. Dér nemilósa
iernă a asupririlor și nedreptățirilor
ni-a mai adus și un alt dușman mult
mai primejdios; el este între noi, și
în coliba noastră, prânđesce și cinézá

cu noi și când vrem să odihnim după
munca și necazurile ăilei, ne turbură
somnia.

Acest dușman este neincrede-
rea, ce au sădit'o réuvoitorii né-
mului nostru prin intrigile lor și ca-
re au adus'o în casa noastră slăbiciu-
nile unor egoiști și fătarnici, cari
nu s'au pėtruns și nu se pot pė-
trunde de sfințenia legăturilor de
frăția între noi.

Neincrederea între frați ame-
nință astăđi mai mult ca orí și ce
de a despărți și risipi sirurile luptă-
torilor noștri pentru libertatea și
drepturile naționale, amenință chiar
de a ne abate cu totul dela calea
adeverată, ce ne este trasă de ma-
rile interese ale pozițiunii și esis-
tenței noastre în acest stat.

Cu dușmanii dinafară ne este
mai ușor a ne lupta, dăr față cu
dușmanul dinauntru cetăței noastre
avem o pozițiune mai grea, căci nu
scim când și cum umblă se ne sub-
mineze și nu ne putem feri de el
tot cu același succes.

De aceea problema noastră este
și trebuie să fiă înainte de toate is-
gonirea lui din mijlocul nostru. Pre-
cum tradiția spune, că pe diavolul
il poți isgoni ridicând în fața lui
semnul sfinte cruce, așa și noi tre-
buie să înălțăm pretutindeni în fața
tuturor, cari cu voiă orí făr' de voiă
umblă a turbura frăția noastră și a
sădi neincrederea în inimile noastre,
stégul solidarității noastre naționale,
și ei vor dispără și vor intra în pă-
mément înainte lui, ca și arși și stinși
de focul sacru al celor ce i-au jurat
credință până la mórte, și cu ei se
vor nimici și spulbera și intrigele
potrivnicilor noștri seculari.

S'a prelungit cumplit de mult
ierna asupririlor cu toate amărăci-
ciunile ei. Când se va face odată
primăvară în tabéra luptătorilor noș-

tri? Adversarii limbei și ai naționa-
lității române tind acum a-ne des-
bina pe toate drumurile și cărările.
In timpul din urmă și-au concentrat
silințele lor distrugătoare cu putere
și asupra terenului nostru bisericesc.
Prin mijlocul ajutorului de stat vor
se instréineze preoțimea noastră de
scopurile înalte morale și naționale
ale bisericeii, de autoritățile ei și de
disciplina ei, ér prin uneltirile în
contra autonomiei bisericescii, ame-
nință a-ne dărma și ultimul scut al des-
voltării noastre spirituale și naționale.

Suntem destul de pățiți, ca să
vedem și să cunoșcem cu toții unde
șintesc aceste svêrcoliri și uneltiri.
De aceea, pentru ca să putem sta
față și cu dușmanii dinafară și cu
cei dinauntru cetăței noastre, tre-
buie să ne ținem privirile mereu
așintite asupra stégului nostru na-
țional, sub care am luptat și lup-
tăm, ca să ne păstrăm ființa noastră,
ca popor românesc.

Cu acest stég nicí-odată n'am
atacat pe nimeni în libertatea sa.
Ceea-ce am vrut numai și vrem să
ne păstrăm, este individualitatea
noastră națională, și ceea-ce voim să
dobândim, este recăștigarea dreptu-
rilor noastre de egală îndreptățire na-
țională în statul în care trăim.

Omenii noștri sunt și vor fi nu-
mai aceia, cari au dovedit și dove-
desc devotament și credință nestră-
mutată către marea și sfânta cauză
a națiunii și a bisericeii noastre. Nu-
mai aceștia merită încrederea popo-
lului, în jurul acestora să ne grupăm,
ca să spulberăm toate intrigile duș-
manilor esterni și interni. Căci ei
sunt purtătorii stégului nostru și nu-
mai cu ei și prin ei vom puté să
înfrângem în unire puterea iernii
asupritore, ca să se facă érași pri-
măvară și să învie dreptul nostru.

Revista politică.

Tocmai în săptămâna patimilor
și 'n préjma învierii, când poporul
român dintre Tisa și Carpați se pre-
gătea să întempine cu inimă curată
și cu suflet liniștit sărbătorea sărbă-
torilor, acea mare și în care cu a-
prope două mii de ani înainte liber-
tatea a triumfat asupra sclăviei, —
puternicii stăpânitori din Peșta au
ținut să ne dea o nouă lovitură, in-
dreptată mai ales în contra clerului
nostru. Ministrul unghuresc al „drep-
tății“ a dat adevăc o ordonanță că-
tră toate judecătorii de cerc și că-
tră procurorii, în care le dispune, ca
toate sentințele, denunțările și plânge-
rile ridicate în contra preotului pen-
tru delict moral, séu pentru purtare
„contrară statului“ să le trimită nu-
mai decât ministrului instrucțiunii
publice, fără de-a se ține semă decât
plângerile și denunțările pot forma
ori nu basă pentru o procedură pe-
nală și fără considerare, decât res-
pectivul preot să bucură orí nu de
„favorul“ ce i-l dă legea așa numită
a întregirii venitelor preoțesci. adusă
de dietă în anul trecut. Ordonanța
acesta a ministrului unghuresc de jus-
țiția, care deschide pórta largă tu-
turor denunciațiunilor, este o dovadă
mai mult, că prin legea despre in-
tregirea venitelor preoțesci nu se
urmăresce ajutorarea preoților lip-
siți, ci ea este și va fi un mijloc
imoral de-a face din slujitorul sme-
rit al altarului și din păstorul cre-
dincios al turmei sale o uneltă a
stăpânirii lumesci și un agent al a-
gitațiunilor politice maghiare de
rassă. Éta o măsură, care formézá
culmea prigonirilor șovinismului ma-
ghiar și care calcă în picioare subli-
mul principiu al libertății, consfințit
prin sânge pe Galgota.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

La Pasci.

Prin pomí e ciripit și cânt,
Văzduhu-i plin de-un roșu sóre,
Și sălciile 'n albă flóre —
E pace în cer și pe pământ
Resuful cald al primăverii
Adus'a ăilele 'nvierii.

Și cât e de frumos în sat!
Creștinii vin tăcuți din vale
Și doi de se 'ntilnesc în cale
Iși dic: Christos a înviat!
Și ride-atâta sărbătóre
Din chipul lor cel ars de sóre,

Și-un vânt de-abia clătinător
Șoptesce prin văzduh cuvinte:
— E glasul celor din morminte,
E sgomotul sburării lor!
Și pomii frunțile-și scobóră
Că Duhul sfânt prin aer sbóră.

E liniște. Și din altar
Cântarea 'n stihuri repetate
Departe până 'n văi străbate —
Și clopotele cântă rar:
Ah! Dómné! Să le-auđi din vale
Cum rid a drag și plâng a jale!

Biserica, pe deal mai sus,
E plină astăđi de lumină,
Că 'ntréga lume este plină
De-acelaș gând, din cer adus:
In fața noastră ne e sórtea
Și viața este tot, nu mórtea.

Pe deal se suie 'ncetisor
Neveste tinere și fete,
Bétráni cu ierna vieții 'n plete;
Și 'ncet, în urma tuturor
Veđi șovăind câte-o bėtrână
Cu micul ei nepot de mână....

(1898.)

G. Coșbuc.

Mórte — Înviere.

S'au pus dușmani lui Dumneđeu,
Care-a trimis pe Fiul séu
Să-i scape din pierđare;
Și 'n sfátu lor diavolesc
Jurat'au Fiului ceresc
Cumplită résbunare.

Gonit, bătut și defăimat,
Cu crucea 'n spate l'au purtat
Pe drumul chinurii.
Judea 'ntrégă l'a lovit,
Infernu 'ntreg l'a palmuit
In clipa réstignirii.

Urla norodu 'n jurul lui,
Rideau dușmanii cerului,
Și négra ură 'n clocot
Amar și crunt il schinjuia
Pirónele când le bătea
In blesteme și hohot.

Vězduhu 'n jale s'a 'mbrăcat,
Pământul s'a cutremurat,
Un vaet a scos marea;
In sânge sórele s'a 'ncins
Ș'o nópte négră s'a întins,
Când El și-a dat suflarea.

Nu plângeți!... Omul-Dumneđeu
Cu prea puternic brațul séu
A frânt nelegiuirea, —
Ș'a înviat triumfător
Și s'a făcut Mântuitor
A totă omenirea.

A înviat!... ș'am înviat,
Din nópte iernii am scăpat
Și-i dulce primăvară.
O, fiă să ne mântuim
Din jugu 'n care pătimim
Și liberi să fim éra!....

T. H. P.

Dorul și jalea

în poesia poporului român.

„Frunză verde de mohor
Nu mai pot de-atâta dor
Plină-i inima-mă de jele
Ca valea de petricele“.

Cine a trăit între fiil simțitoru-
lui popor român, și n'a auđit ace-
stea versuri pline de adéncă tristeță
și esprimătoare de adéncă melancoliă?

Pare că veđi acésta inimă plină
de tristeță, în care după vremuri de
suterințe, rénd pe rénd s'au sădit
sentimente, ca să-! convingă tot mai
mult și mai mult, că:

Unde-i bine
Nu-i de mine.

Orí din ce punct de vedere am
judeca starea sufletescă a poporului
român, ne vom convinge, că el a
fost adénc influențat de vremurile
triste și pcsomorite, prin cari a trecut.

Acestea au lăsat în inima iubi-
tului nostru popor *urme adénci* — nu
în curénd peritóre — căroră el li-a
dat abundantă espresiune indeosebi
în poesia poporană și, decât voim
să căutăm prin ce și-a esprimat el
necazurile, supărările și multele sale su-

În dieta din Peșta s'a început alaltă-eri desbaterea asupra proiectului despre **judicatura Curiei** în cauze electorale. Proiectul acesta conține o dispoziție însemnată cu privire la dreptul electoral. Dispozițiunea aceluia tinde, ca în viitor nici un cetățean cu drept de alegere să nu poată fi împiedecat în exercitarea dreptului său de alegere, din cauză, că nu și-a plătit la timp darea către stat. În urma acestei dispozițiuni, care se va pune în practică îndată după votarea legii vor fi înscrși în listele electorale ce se fac tocmai acum, aproape la 200,000 de alegători, cari după calculele făcute erau eschiși dela vot din pricina neplătirii dării la timp. În ajunul desbaterii acestui proiect, s'a făcut vorbă prin unele foi maghiare, că măsura aceasta ar primejdi egemonia maghiarismului în parlament, deore-ce ar pute să între acum în dietă un număr însemnat de deputați ai naționalităților. Acesta prefăcută temere a scos la ivelă o nouă idee. Se propune din o parte a gazetărilor guvernamentali, ca cercurile electorale din ținuturile locuite de maghiari să se înmulțescă, ăr cele din ținuturile din Ardeal locuite de Români să se reducă. Cu chipul acesta vor șovinștii să ia c'o mână ceea-ce se laudă, că dau cu alta. Am rămâne așa der tot acolo unde suntem: pentru Maghiari totul, pentru naționalități, și în deosebi pentru Români nimic.

Frații noștri români din Bucovina, prigonți și nedreptățiți și ei în multe, au dobândit totuși în zilele din urmă recunoșterea unui drept firesc pentru a cărui triumf au luptat cu stăruință și energie. Dieta Bucovinei a primit zilele trecute o rezoluțiune în care se hotărăse, ca pe viitor *studiul limbii române să fie obligator în toate școlile țării Bucovina*. E un mare succes acesta al luptei fraților noștri bucovineni, decât ne gândim, că ei au să dea piept, ca și noi, pe terenul egalei îndreptățiri, cu inimi puternice și reușitoari.

Un diar din Hamburg află din Viena, că cercurile înalte vieneze se ocupă cu ideea **sporirii armatei monarhiei**, și încă în așa măsură, că bugetul armatei ar cere o creștere a cheltuielilor cu o sută de milioane fl. „Hamburger Nachrichten“ aduce știri și spune, că deja în bugetul pe acest an al ministerului de război, care va fi prezentat delegațiunilor, va fi luată deja suma mărită cu 20 milioane. Sporirea armatei ar sta într'aceea, că se va înființa un nou

corp de armată, al 16-lea, în Brünn, poziția din care corpul ar fi în stare să apere grabnic hotarele atât spre Rusia, cât și spre Germania, contra unei eventuale invasiuni. Alt rând de cheltuieli ar cere prevederea artileriei cu tunuri noi, nise tunuri inventate de un colonel de artilerie, cu cari se poate trage fără să se vadă fum, fără să se audă bubuitul lor și fără să se vadă măcar lucirea luminii din gura lor! Și să se înființeze încă 80 de baterii noi de tunuri. — Tot semne de pace.

Rusia și Austro-Ungaria în Balcani.

Cu totă armonia și prietenia, ce se dăce, că există între monarhia noastră și Rusia, mai ales de când cu visita dela Petersburg a monarhului Francisc Iosif, foile rusești n'au încetat a îndrepta din când în când câte-o săgătă în contra Austro-Ungariei, pe motiv, că acesta se amestecă în afacerile interioare ale statelor mici din Balcani. Un articol de natura acesta a publicat de curând marele diar rusec „Novosti“ din Petersburg, care pentru constatarea ce le face, îl redăm aici în reasumat.

Austro Ungaria — scrie numita foie rusească — prin ocuparea Bosniei și Herțegovinei și-a câștigat neîndoios preponderanța în Peninsula-balcană, — statele din Balcani însă nu iubesc Austro-Ungaria. Acesta este rezultatul unui lung proces istoric, cu care trebuie să se tragă seamă tocmai așa, ca și cu situația favorabilă a Austro-Ungariei. Din sârtea tristă a Bosniei și Herțegovinei putem să vedem mai bine, ce însemnă pentru Slavii de Sud Austro-Ungaria. Poporul sârbesc se mai teme, că monarhia austro-ungară nu se va mulțumi cu rezultatele obținute până acum, ci va lua și Saloniki. Din pricina acesta cestiunea macedonă ridică atâta șgomot. S'au dat a pune în cărua principelui Bismarck activitatea agresivă a Austro-Ungariei; el a scos ce-i drept pe Austria din imperiul german, și a aștat-o la prada bună din Sud.

Bismarck — continuă „Novosti“ — a făcut ce a trebuit să facă, însă Austria deja în vécurile 17 și 18 a nisuit către Balcani. După războiul rusec a nisuit la dilimitarea sferelor de interese — Rusia ar fi primit partea răsăritenă, Austro-Ungaria partea apusenă. Planul n'a fost primit de Rusia. Învoelile dela 1897 n'au nimic comun cu planul acesta. Rusia recunoșce influența Austro-Ungariei asupra frontierelor, influența determinată de condițiuni vitale, ea are însă drept a aștepta, că Austro-Ungaria să nu se estindă mai departe și ca statele din Balcani să se desvölte liber. Numai pe lângă acestea condițiuni neînăturabile, poate să rămână neturburat raportul dintre state. Rusia și-a dovedit iubirea ei de pace, când a întins Bulgariei mâna și — a convocat conferența de pace. Acum e rândul Austro-Ungariei. Rețină-se dela

politica amestecului în afacerile interne ale statelor din Balcani, căci numai așa va fi bine.

Cu alte cuvinte, leul de pe țărnișii Nevei, vré să fiă singur stăpân asupra Balcanilor.

Esposiția dela Ateneu. Esposiția de păpuși organizată de Regina României și instalată pentru un scurt timp la Ateneul din București, este datorită spiritului Suveranei române de a supune admirațiunii lumii partea pitorescă a traului țeranului român. Și mai e și sentimentul de caritate, care a condus această frumoasă operă. Păpușile reginei au fost expuse în Germania în beneficiul unor instituțiuni filantropice, ăr la Ateneu esposiția este în folosul Policlinicii „Regina Elisabeta“. Ne e greu — scrie „Dreptatea“ — să descriem în amănunțim grupurile de păpuși expuse și mai ales impresia pe care țio fac acești țerani liliputeni îmbrăcați românesce și așezați într'un decor redus la aceleași proporțiuni. Varietatea de color și de combinațiuni încântă ochiul, ăr grupurile prin ceea-ce ele represintă, umple inima spectatorului de poezia munților și câmpiilor românesce.

Mai toate grupurile sunt lucrata de d-nele din înalta noastră societate, cari s'au grăbit să răspundă la inițiativa reginei lor. Semnalăm mai cu deosebire atențiunii vizitatorilor:

Cele trei grupuri oferite de d-na Ana T. Nica: „Junii“ din Brasov; *Călugării* și *O horă în sat la Aninosa*. Sunt trei scene, cari fac să trecă înaintea ochilor trei din cele mai frumoșe și mai poetice obiceiuri ale țeranilor români. Totul e combinat în mod ireproșabil. Hora dela Aninosa este reproducerea fidelă a unui cunoscut tablou al regretatului Aman.

Peneș Curcanul, representă pe cei nouă dorobanți și cu sergentul lor de ce, din celebra poezie a lui Alexandri. Grupul este lucrat de societatea Munca.

S-ta Naștere, lucrată la Roma; oferită de d-na Ana A. Lahovary.

O d-nă română din secolul XVII-lea, de d-ra Olga Dal'Orso.

Scufita Roșie, oferit de d-na Corinne Pencovic.

Un pensionat de domnișore din vremea Directoriului, lucrat de Regina.

O oada din „Cuibul“ principesei Maria din Sania; lucrat după desămurile prințului Ferdinand și pictat de princesa Maria, etc. etc.

În mijlocul sălei este expus vederea *Evanghelia* scrisă și pictată de regina, și oferită bisericii Curtea de Argeș, în memoria morței copile a suveranei. Este o minune de artă și de răbdare, care desfidă ori-ce descriere, ori-ce laudă. În fine, în fund, este expusă o ocnă de sare în miatură. Toate aceste vor face una din principalele atracțiuni ale seșției române dela esposiția cea mare din 1900.

SCRIRILE ȚILEI.

— 17 (29) Aprilie.

Christos a înviat! Cu aceste cuvinte de speranță și biruință, cu cari se vor întempera frații noștri din toate unghiurile locuite de Români în zilele de sărbătoare, când toți dela mic până la mare cu inimă veselă vor ciocni legendarul ou roșu, salutăm și noi pe cetitorii noștri și pe toți Români de bine, dorindu-le din inimă: *sărbători fericite!*

Pentru masa studenților din Brașov au intrat de Paști ărși câte-va contribuțiuni marinimose. Dela *Un Anonim: 474 fl.* (patru sute șapte-zeci și patru fl.); — în loc de ouș roșii au trimis din *Seliște: D-l Dr. Nic. Calefariu, medic 5 fl., d-l Nic. Hențiu, notar comunal 5 fl., d-l Dumitru Vule, proprietar 5 fl. și d-l Iordache Roșca, primar comunal 5 fl.* — Direcțiunea școlilor își exprimă cele mai călduroșe mulțumite pentru aceste nobile și frumoșe daruri.

Sinódele bisericii gr. or. române din arhiepiscopia Ardealului și din diecesele Arad și Caransebeș, sunt convocate a se întruni, ca de obicei în totul anul, pe ziua de Dumineca Tomei.

O conferență despre România Dumineca trecută, d-l René Paillot, președinte al Uniunii tinerimei franceze, profesor la institutul industrial, a făcut în marea sală a societății geografice din Lille o dare de seamă asupra călătoriei sale în România, făcută cu ocazia vacanței din anul trecut. D-l Paillot a făcut, prin ajutorul unei harte, descrițiunea geografică a României, apoi un studiu istoric asupra vicisitudinilor, prin cari a trecut poporul român până la războiul din 1878, al cărui prim rezultat fu declararea independenței regatului român, în 1831. D-sa a constatat, că România a păstrat o mare asemănare, în moravuri și limbă, cu popórele latine apusene și că Bucureșciul, dintre toate capitalele Europei, afară de Bruxelles, e acela, în care se vorbește mai mult limba franceză. Români au pentru Franca o profundă afecțiune. În diferite ocașii, Români au făcut apel la talentele artistice franceze, pentru marile lucrări publice seu pentru restaurarea monumentelor. Academia franceză a premiat chiar o lucrare a Reginei României. D-l Paillot și-a terminat conferența sa printr'un elogiu adus poporului de 5 milioane și jumătate locuitori, care a putut, prin energia, curagiul și perseveranța sa, să se scape de jugul turcesc, să-și alcătuească o constituțiune politică demnă de țările cele mai bine administrate din Europa, și să cucerască stima și amicitia națiunilor puternice.

Mórtea unui țeran vrednic. În comuna *Tela* din diecesa Aradului a răposat în 7 Aprilie n. c. țeranul român *Toma Galetariu*, care a fost model de hărnicie între țeranii noștri din acele părți. Vestea despre mórtea lui, dăce „Biserica și Școala“ din

ferințe, vom găsi în tesaurul poeziei populare două cuvinte, în cari mai bine se reoglindează toate acestea, și acestea sunt *dorul și jalea*.

Dorul luat astfel, cum îl cântă poporul român, are o însemnătate proprie și exprimă o stare particulară a sufletului său; *dorul* este acel sentiment, ce te face ca încontinuu să îți fiă îndreptat cugetul asupra unei singure persoane, asupra unui singur loc; *vis, gândire, veselie și supărare* — toate și toate se reduc numai la un loc, la o persoană, pe care o dorești.

Când dăce cine-va „mi-e dor de cutare persoană“, scim la moment, că mintea și inima lui e îndreptată numai spre persoana respectivă, și acest gând îi copleșește cu totă țaria ori-ce lucrare sufletescă.

Așa mi-i de je'e, de mi-se rupe inima! e exclamarea cea mai obișnuită, ce se aude eșind din gura poporului român.

Și încâtva se și exprimă prin

acesta cuprinsul cel intensiv al acestei dăcale. Când cineva este „jalnic“, însemnă, că totă buna dispoziție îi lipsește; că în general nu mai există astfel de motive, cari l'ar pute scóte din tristeta-i infinită; înzadar te silesci să nu l'indispui, căci decât nu cunosc cauza jalei lui — și chiar decât o cunosc — nu-i poți ajuta.

Dorul și jalea sunt stări pur psihice, pe cari le aflăm la toți indiviții; der în o formă cu mult mai expresivă, decât la ori-care alt popor, le întâlnim la poporul nostru. *Dorul și jalea* Românilui se manifestază în cântece, și acestea sunt cântecile lui de dor și jale.

Să vedem acuma, cum se exprimă acestea sentimente în poezia noastră poporană.

Bate-mă, Dómne, să zao
Pe brațele cu-i mi-i drag
Și bate-mă, Dómne, să mor
Pe brațele cu i mi-e dor,

— se rogă el într'un cântec. Religios

și simțitor, cum e poporul român, ar vré ca cel puțin césul din urmă să-i fiă mai liniștit.

Un dor vag, nemărginit și necunoscut cuprinde pe fiul poporului român, când se cugetă la viitorul lui — el implórá divinitatea, ca traul de acum să i-se schimbe.

De multe-ori nu scie, ce anume dorește, și de ce dorește el acesta? El scie în general numai atâta, că cum e ađi nu e bine, și de aceea dorește schimbarea traului de ađi. Deși bine scie, că:

Unde-i bine
Nu-i de mine,

totuși însătoșeză — cum se vede din dicala lui — după un viitor mai bun și mai favorabil.

Între multele motive, cari conlucrá la potențarea dorului și a jalei, e de a-se aminti și *străinătatea*.

Că la dorul și jalea Românilui au contribuit în însemnată măsură și *străinii*, pe cari el întotdeauna bine

i-a primit în mijlocul său, der întotdeauna s'a desmăgit, se vede și din cuvintele lui:

Măncatu-s, Dómne, de rele
Ca holda de pășerele,
Măncatu-s, Dómne, de străini
Ca holda de boi bătrani.

Ura străinătății isbucnesce și mai tare din peptul Românilui când spre a-și face d. e. serviciul militar, este silit să mērgă în străinătate.

Străinătatea este un motiv foarte mult cântat în poezia poporului.

Ajuns în străinătate, pare că veđi de multe-ori bucăți rupte din inima i sângerândă de durere, când aud pe fiul poporului nostru cântând cu mâhnire sufletescă:

Străină, străinătate,
Eu de tine n'avui parte
Străină străinătate!

Etă un epitet, care ridică mult însemnătatea cuvântului „străin“.

Nu e acesta numai un cuvânt gol și sarbéd, nu e numai un cu-

Arad, a produs pretutindenea între Români cea mai adâncă durere și întristare. Deși om fără carte, Toma Galetariu s'a ridicat din starea și clasa cea mai de jos a poporului nostru la trépta ómenilor fruntași, agonisindu-și o avere mare, ca rar alți țărani români. Neavând urmași direcți, el s'a îngrijit de ajutorarea rudeniilor sale, dér nu și-a uitat nici de cauzele noastre bisericesti și culturale. Pentru biserica română gr. or. din Țela el a lăsat o *fundatiune de 13,000 fl.*, pentru școala superioară română de fete din Arad 500 fl., seminarului din Arad 500 fl., școlii române din Țela 500 fl., celei din Lipova alte 500 fl., și în fine școlii române din Lugoj încă 500 fl. Numele fericitului Toma Galetariu va rămâne neuitat în cartea istoriei noastre. La mórtea lui Români și-au arătat recunoștința, participând la înmormântare în număr de tot mare din întreg ținutul de pe Valea Muresului. În mormântarea s'a făcut prin d-l protopop din Lipova însoțit de 10 preoți. O prea frumoasă și pîntr-un dâtor vorbire a ținut cu ocaziunea acésta părintele protopop Hamsea.

Prigonire pentru tricolor. Cetitorii noștri cuosc casul dela Arad întâmpinându-i pe feciorii români din Micălaca, cari mergând la asentare au purtat în fruntea lor o flămura tricoloră combinată din colorile naționale românești și din cele ale casei domnitoare. Scin de asemenea cum poliția din Arad i-a întâmpinat cu baionetele și au năvălit asupra lor să le răpescă stégul. Afacerea a ajuns la tribunal. Un asemenea cas se vestese acum din Siria. Câți-va feciorii români s'au dus la asentare împodobiți la pâlării cu pantliet tricolore românești. Colorile române au scos ochii soviniștilor și nisece gendarmii i-au provocat să dea jos pantlicele de pe pâlării. Ei însă n'au vrut, ér gendarmii i-au dus la judecătoria cercuală, unde li-s'au confiscat pantlicele. Pe de-asupra au fost dați în judecată pe motiv, că ar fi „agitati în contra statului”. — Nu-i așa, că „era nouă” se introduce minunat?

O comasare nedreptă. Din comuna *Homorod*, locuită de Sași și de Români, primim o corespondență, al căreia autor se jăluiesc grozav contra neîndreptății revoltătoare, ce li-s'a făcut Românilor din partea consătenilor lor sași cu ocaziunea comasării, ce s'a făcut acolo. „Cu ocaziunea alegerei membrilor în comisiunea de prețuire, dice, Români au stărut să fie ales și din partea lor măcar un membru. Sași însă n'au suferit nici un Román, ci comisiunea întrégă a constat din cinci Sași, inginerul de asemenea a fost un Sas (Iohan Wagner din Sibiu) primarul éráși Sas. Comasarea s'a făcut decí după tipicul național sásesc, trăgând tot jarul la óla lor, ér pe Román aruncându-i într'o mare miseria. Sași și-au luat tot pământurile cele mai bune, ér Românilor li-au dat ce nu li-a trebuit lor, ba șapte Románi, între cari

unul, Ioan Dréghic, proprietar bun și cu pământuri la șes, au rămas chiar uitați din lista celor cu drepturi la moșiă, pe când o asemenea „eróre” față cu nici unul dintre Sași nu s'a întâmplat. Chiar și porțiunea canonică a Românilor a fost scurtată și nu s'a dat unde s'a cerut, măcar că există ordin, că pământul bisericesc și ecleziile sunt întâi, ér după aceea proprietarii. Din 80 familii române, nici măcar un singur Román n'a primit tablă de pământ bună. S'a mai făcut apoi și batjocura, că tocmai în contra legii, proprietarilor mari sași li-s'au dat locurile în apropierea comunei și în șesurile cele mai bune, pe când proprietarii mici sunt aruncați pe toate rozórele cele mai îndepărtate. Români se nutresc încă cu speranța, că doră se vor face anumite îndreptări în favorul lor, căoi astfel ar fi desperați și înverșunarea lor ușor ar pute isbuoni și în fapte. Așa Pasci ni-au pregătit nouă conlocuitorii noștri Sași“.

Cas de mórte. Afiam, că tînérul preot din Țintari, d-l *Ioan Schiopu*, a îndurat o grea lovitură a sorții prin pierderea iubitei sale soții *Hortensia* nasc. *Popovici*, care a decedat ađi dimineța în etate abia de 27 ani și în anul al 3-lea al căsătoriei. Adresăm întristatului soț și familiei condolențele noastre!

Noua funcția a lui Jancso Benedek. Foile unguresci scriu, că vestitul Jancso Benedek, care a fost dat afară din funcțiunea ce avea în presidiul ministerial din causă, că s'a constatat a fi el autorul faimósei broșuri banffyiste, a primit altă funcția. L'au numit adevă șef de secțiunea sanitară, ce se va înființa în ministerul de culte și-l vor mai face și inspector suprem de gimnastică.

Feriți-vé de șarlatani! În anul trecut s'a prezentat prin Țintari și prin alte comune vecine din jurul Brașovului un individ cu numele Ioan *Stinghe* și a început să facă asigurări contra focului pentru societatea „Foncière”. Ca să aibă succes mai mare, spunea, că este încredințatul Filialei „Albina” și promitea ómenilor, că „Albina” le dá numai decât bani împrumut pentru polițele, ce se vor face la el. Ómenii au și început a se asigura cu grămada. Unii nefiind acasă, au scris nevestele lor. Câți-va neîncredători au descoperit lucrul bărbatului de încredere de-acolo al „Albinei”, care trăgându-și informații dela Brașov, a spus ómenilor, că *Stinghe* umblă cu minciuni. În urma acésta agentul era pe aci să fie scărmanat. Unii l'au închis într'o casă și nu l'au lăsat până nu li-a dat hărțile înderét. Cu toate acestea, au mai rămas la el vre-o 60 de oferte subscrise de țărani. Pe basa acestora li-s'au trimis țăranelor polițele de asigurare. Ómenii nu le-au primit și astăzi toți, 50 țărani, sunt chemați la judecată în Cluși, reședința societății „Foncière”. Ómenilor le dăm sfatul să plătescă premia anului I. La plata pentru

anii următorii nu-i mai póte sili. De obligamentul pentru anul întâi însă nu vor fi iertați, și pe de-asupra vor mai plăti și spese. Intémplarea servescă de învăț și pentru alții, ca să nu se ia după câți trași — împinși, cari le fágăduiesc munți de aur, ci în asemenea casuri, tot-deuna să cêră sfatul preotului și învățătorului, séu al altor fruntași din comună.

Alegere de preot. Cu privire la alegerea de preot din comuna fruntașă Săn-Nicolau mare (comitat. Torontal) ni-se mai împărtășesc următoarele: „Din suma totală a voturilor, d-l Ioan Popoviciu, preot-capelan în Pesac, a intrunit 134, ér d-nul Virgil Negru, preot în Igris 93. Astfel d-l protopop Paul Mulescu, sub al căruia presidiu a decurs alegerea, a proclamat de preot ales al Săn-Nicolaului mare pe părintele Ioan Popovici. Acesta fiind invitat printr'o deputațiune numérosă în s. biserică, unde s'a servit alegerea, a mulțumit poporului pentru încrederea pusă în densus și promise, că-și va pune puterile în serviciul bisericeii și a națiunii și că va lucra pentru înaintarea poporului încredințat păstoririi sale. Poporul i-a răspuns prin puternice urări de „să trăescă”. Alegerea a decurs în cea mai esemplară ordine. Săn-Miclăușenii pot fi mândri cu alesul lor preot, vrednic de acésta comună bisericescă“.

Din comuna T. Hodoș ni-se scrie, că poporul român de-acolo se află într'o grea situațiune. Biserica, care este o clădire vechiă de lemn, cam de prin 1774, amenință a se dérma; școala, când vine vorba de ea în reprezentanța comunală, n'are cine o apăra. Cel mai puternic sprijinitor al ei, d-l învățător A. Iancoviciu, a fost silit a-și da abdicarea din post. Preotul local, d-l Em. Brinda, va trebui decí să lucreze în viitor cu interes mai viu pentru înaintarea cauzelor culturale și bisericesti, căutând mai ales a combate scăderile și a deștepta entuziasmul nobil al poporului prin preoți în biserică, — lucru, ce după cum ni-se scrie, d-se până acum n'a prea obicnuit a face.

Esposiția de artă casnică. În palatul Ateneului din Bucuresci s'a deschis de curând și numai până la 25 Aprilie v. în favorul societății Tibisoii, sub înaltul patronagiu al M. S. Reginei, o esposiția de artă casnică, adevă țesături, broderii, picturi și altele, lucrute de M. S. Regina, A. S. R. Princoipesa Maria, A. S. Princoipesa Henrieta de Flandra și de mai multe dómne și domnișore din societate.

Orcan pustiitor. În partea nordică a Australiei a bătuit fúlele trecute un mare orcan, care a prăpădit aproape toate bărcile pescuitorilor de mărghitară. Se dice, că orcan de felul acésta nu s'a mai pomenit. Numéroși ómeni s'au înecat. Singur vaporul engles „White Star” a pescuit 88 cadavre în mare. Pagubele materiale

trec peste 60,000. Mai multe turnuri luminate au fost rupte, și 'n urma întunecimii toți și-au pierdut direcția în mijlocul valurilor sbiciuite de furtună.

Restaurantul „Elisium” din vilagiatura *Nou* va fi, începând de mâne, deschis.

Musica orașenescă va concerta mâne séră, în prima dî de Pasci, la otel „Europa”, ér Luní după améđi la 5 óre va concerta pe promenadă pentru prima-óră în acest an. Programa concertului de mâne séră constă din 10 puncte alese, între cari și o fantasiă românească de Hummel. Inceputul la 7½ óre.

Medicamentul cel mai cu efect contra soldinei și reumatismului, este renumita aliife Zoltan (Iohnsen), ca cel mai bun mijloc, cu care se póte vindeca durerile cauzate de reumatism. Prețul unui borcan 1 florin. Se capătă numai la farmacistul Béla Zoltan, liferantul curții în Budapesta.

Bere „Münchner-Pssorbräu” se capătă de ađi încolo, până se va isprăvi, la „Hotel Europa”, la d-nii Conrad și Stein.

1. Aplicarea multiplă. Nu există mijloc mai bun, care se póte aplica la diferite casuri, ca Molls Franzbräwein care alină durerile, întăresce nervii și muschi întrebunțându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se póte procura șilnic prin poste dela farmacistul A. Moll liferantur curții din Viena Tuchlauben 9. În depourile din provincie se se cêră espresu preparatele lui Moll, provédute cu marca de contravenție și subscriere.

Pascile în Bucuresci.

Programa serbării S-lor Pasci în Bucuresci este următoarea:

În séra de Vinerea-Mare, M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand al României, și urmat de Casa sa civilă și militară, a mers la órele 7½ la biserica Mitropoliei, spre a asista la serviciu.

D-nii miniștri, înalți funcționari ai Statului și d-nii oficiali generali și superiori din garnisonă s'au aflat la órele 7¼ la Mitropolie.

Detasamente din diferite corpuri ale garnisonii stau înșiruite în curtea Mitropoliei în tot timpul ceremoniei ocolirii Sfântului Epitaf.

În Sâmbăta Pascilor, la órele 12 din nópte, M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand al României, și urmat de Casa Sa civilă și militară, escortat fiind de un escadron de gendarmii ai Capitalei, merge la Mitropolia la Sfânta Inviere.

Momentul când I. P. S. S. Mitropolitul Primat esclamă: „Christos a Inviat”, se va anunța Capitalei prin 101 tunuri de pe Dealul-Spirei.

Conform vechilor tradițiuni, se va scrie Evangelia Sântului Ión, pe care M. S. Regele o va semna și se va investi la urmă cu sigilul Statului.

vânt, ca să umple versul, ci e de-o intensitate cu mult mai simțită. Urgisit loc, urgisit situația și urgisiți sunt străinii în ochii poporului:

Séraci ochisorii mei
Multă lume véd cu ei
Dér nu véd ómeni de-ai mei,
Ci tot negri străinei.

Tristă trebuie să fiă starea, în care-l aduce dorul și jalea pe căntăreț, când isbucnesc în versuri:

Ceru-i cunjurat de stele
Ér inima mea de jele,
Ceru-i cunjurat de nor,
Ér inima mea de dor.

Mulțimea nenumărată a stelelor de pe imensul ceriu poporul român o asemănă cu mulțimea supărărilor și necazurilor sale, și cât de numérose 'i-se par stelele de pe ceriu, tot așa de numérose sunt necazurile și durerile, suferințele și supărările, ce adênc se înrădăcinază

în inima și sufletul simțitorului poet poporan.

Ce tablou trist al unei triste inimii omenesci! Adêncă impresia îți face jalea, ce-o are cel ce n'are pe nimeni în lume.

Nu e între străini, dér sortea l'a abătut să rămână singur singurel — lipsit de tată și mamă, frați și surori, — în fine el scie, că nu se află în lume o ființă, care ar avé compătimire și care s'ar gândi bucuros la el.

Acésta situația póte e și mai durerósă, decât atunci, când e silit să părăsescă pe ai săi. În acest cas îți rămâne cel puțin mângâierea, că te vei scápa de străini și că ai tòi totuși se gândesc la tine; te-așteptă și te-or vedé bucuros, dér când scie, că n'ai pe nimeni, acésta este o încercare prea crudă, pentru suportarea careia îți trebuie o putere prea mare.

Străinu-s Dómne pe lume

N'am nici tată, n'am nici nume,

esclamă el cu tótă tária sufletului său.

Vatra părintescă lasă urme adênci de mâhnire sufletescă în inima celui ce se desparte. Înveștat între ai săi, cuprins cu dragoste și cu brațele deschise de ai săi, și apoi aruncat de-odată în marea străină, este o lovitură sufletescă însemnată pentru el.

Și de multe-ori auzi pe feciorul luat cătană, că cu oftare îți dice:

Cătania cu-i e dată?

— La feciorul fără tată!

Cătania cu-i e bună?

— La feciorul fără mamă!

Nu e mirare decí, decă atunci, când se vede aci, nu se simte bine, îl jignesc prezentă acelora, fiind că străinii nu-l pricep, nu se póte în-

crede în ei, și se retrage cu desé- vărșire din cercul lor.

Fantasia însă acum îi este unicul isvor de mângâiere sufletescă, ér gândirile, căora el se dedică, sunt singurul lui tovarăș.

În toate necazurile, supărările și suferințele, îi rămâne Románului un sigur prietin — un singur tovarăș, căruia îi destășură jalea și dorul său, ér din străinătate îi trimite dorul său. Acel prietin intim este *codrul*.

Drept model de dragoste cătră codru însemnăm numai:

Eu mă duc, codrul rămâne,
Plânge frunza după mine.
Frunza se légănă 'n sóre,
Eu mă légân pe picioré,
Frunza se légănă 'n vânt,
Eu mă légân pe pământ.

Acest esemplu arată până la evidentă legătura dintre codru și poporul român, și dovedesc din

M. S. Regele va lua apoi in mana S-ta Cruce, inaintea careia se vor inchina asistentii.

O garda de onore cu muzica va sta in fata Mitropoliei in timpul ceremoniei Santei Iuivier.

Vineri tinuta a fost de doliu, adecă pentru d-nii civili: frac, cravată și mănuși negre; decorațiuni: marile cruci fără cordon. Militarii: tinuta de ceremonie; d-nii ofițeri generali: tunica cu gulerul roșu; decorațiuni: marile cruci fără cordon.

Sâmbătă tinuta va fi: frac, cravată și mănuși albe; decorațiunile în formă reglementară.

Militari: tinuta de ceremonie.

Congregația din Brașov.

Astăzi s'a ținut ședința de primăvară a reprezentanței comitatului Brașov.

Inainte de a-se începe ordinea zilei, s'au făcut mai multe interpelețiuni.

D-l Dr. A. Fabritius a interpellat în afacerea spitalului de ochi de sub conducerea d-sale.

D-l profesor V. Goldiș a interpellat în privința tinerei curățeniei imediat la capătul orașului. A vorbit în limba română. D-l fișpan a cerut dela d-l protonotar să-i tâlmăcească vorbirea, deoarece, fiind ținută în limba română, n'a înțeles-o. După aceasta a răspuns d-l vice-șpan.

A vorbit apoi Dr. A. Mureșianu, cerând să se dea răspuns la interpeleția, ce a făcut-o încă în ședința dela 15 Octombrie 1898 cu privire la publicarea numai în limba maghiară a manifestului monarhului nostru către popoarele sale din incidentul morții împărătesei-regine. Atunci s'a fost denegat răspunsul la interpeleție, er acum, după aceeași procedură de tâlmăcire, d-l vice-șpan, a răspuns, că așteptă mai întâi să se rezolve recursul, ce a fost înaintat de vorbitor.

In fine d-l N. P. Petrescu a cerut să se pună la ordinea zilei discuțiunea asupra procederei observate de d-l fișpan, care a denegat răspunsul la o interpeleție făcută în limba română.

D-l fișpan a obiectat, că vorbitorul poate să facă o astfel de propunere la viitoră adunare, după formele prescrise în lege.

La celelalte vom mai reveni.

Din România.

Crisa ministerială în România s'a terminat. Sâmbătă seara, adecă

adi s'ăptămâna prin retragerea cabinetului Sturdza și înlocuirea lui cu un guvern conservator, în care însă a intrat și d-l N. Fleva, șeful fracțiunii liberale democratice. Noul guvern se compune astfel:

G. Gr. Cantacuzino, președinte al consiliului și ministru de interne; Ioan Lahovary, ministru de externe; General Manu, ministru de finanțe; Nicolae Fleva, ministru de domenii; Tache Ionescu, ministru de culte și instrucțiune publică; G. Disescu, ministru de justiție; Dr. Istrati, ministru de lucrări publice; General I. Lahovary, ministru de război.

Etă scirile mai nouă, ce le primim din București:

București, 29 Aprilie. „Monitorul Oficial” apărut aseră publică decretul regal, prin care corpurile legiuitoare sunt conchiimate în sesiune estra-ordinară pe ziua de 21 Aprilie st. v. Raportul consiliului de miniștri a cerut această convocare pentru a proceda la disolvarea Camerelor și la nouele alegeri.

Se asigură, că nouele alegeri se vor face deja în luna lui Mai, și adecă începând dela 27 Mai până la 3 Iunie st. v.

București, 29 Aprilie. Regele și Regina, renunțând de ocamdată la călătoria lor în streinătate, vor merge a treia zi de Paști la Sinaia, unde vor rămâne mai mult timp.

Adunare de învățatori.

Socodor, comit. Arad, April 1899.

Despărțământul protopresbiterial Chișineu al Reuniunii învățătorilor români dela școlile confesionale ortodoxe din protopiatele aradane I—VII, și-a ținut adunarea ambulantă de primăvară la 6 (18) Aprilie c. în localitatea școlii confesionale române ort. din B. Ciaba (comit. Bichis).

După obiectivă invocare a Duhului Sânt, celebrată de vrednicul preot din Otlaca, d-l George Turicu, cu toții am plecat spre școlă, unde, conform programei, confratele Iustin Moroșianu a început a prelege din obiectele prescrise, inserate în ordul orelor.

Ce e drept, prelegerea în întregitatea ei a decurs în limba maghiară, de-ore-ce elementul românesc, în număr foarte neînsemnat, presărat prin aceste orașe situate așa dîcînd la extremitatea României, se află în trista situațiune, de-a nu-și pute vorbi măcar într'un mod scâlcit limba sa maternă.

După terminarea prelegerei și depărțarea școlărilor, încărunchitul, d-er neobositul președinte al despărțământului Ioan Volentiru, printr'un discours avântat deschise adu-

narea, arătând scopul suprem al învățământului nostru elementar confesional și marea importanță, ce o au întrunirile noastre în asemenea adunări.

Conform programei, urmăză apelul nominal, din care se constată, că cu excepțiunea a 5-6, sunt prezenți toți membrii, er ca oșpe: G. Turic preot în Otlaca.

Președintele provocă pe cei de față a-și da opiniunea asupra prelegerei membrului Moroșan. După o discuțiă mai lungă și obiectivă, prelegerea se declară de — satisfăcătoare. Confratele Moroșanu, deși pășind pe arena de luptă a învățământului numai de puțin timp, cu privilegiul de față ni-a dat a spera, că în viitor ne va satisfăce și mai mult.

Cu aceeași bună înțelegere s'a trecut și peste celelalte puncte din programă. Locul viitoare întruniri se decide a fi Chișineul.

La orele 11 3/4 a. m. adunarea s'a declarat de închisă. A urmat apoi prânțul comun la casa simpaticului și ospitalului preot local Victor Popoviciu, care n'a crutat nici o estensă întru provederea noastră cu cele trebuincioase, pentru ceea-ce primescă mulțăminta noastră și pe această cale. Am datorit și datorim recunoștința acestui vrednic preot, pe care cu ocaziunea întrunirilor noastre nu odată am avut norocirea de a-l vedea în mijlocul nostru.

Ioan Crișianu,
învățător român.

Produțiuni și petreceri.

Societatea sodalilor români „Lumina” din Brașov invită la produțiunea și petrecerea colegială, ce se va da Lună a doua zi de Paști, în sala Redutei orașenești. Inceputul la 7 1/2 ore seara. Intrarea de persoană 60 cr. Bilete se pot căpăta la d. D. Eremias, la librăria Ciurcu, la Casina Română și seara la cassă. Ofertele marini-mose se primesc cu mulțămintă și se vor publica.

Subcomitetul Reuniunii femeilor române din Săcele pentru sprijinirea veduvelor s'erace invită la produțiunea teatrală musicală împreunată cu dans, ce se va da Lună, a doua zi de Paști, în sala otelului comunal din Cernatu Săcelilor. Produțiunea se va da cu concursul studenților octavanilor români din Brașov. Intrarea: loc I 80 cr., loc II 60 cr., stat în picioare 40 cr. Ofertele marinimose se vor publica.

Inteligența română din Voila va aranja cu concursul mai multor tineri din jur o produțiune teatrală-declamatorică Lună în 1 Mai n. c. (a doua zi de S. Paști), în localitatea școlii de-acolo. Intrarea: de familiă 1 fl. 20 cr., de persoană locul I 60 cr., locul II 40 cr. Venitul curat e destinat jumătate pentru înființarea unei biblioteci po. orale, er jumătate pentru pă-

gubiții prin foc din Viștea-inferioară. Inceputul la 7 ore seara precis. După produțiune urmăză joc. Oșpeții vor binevoi a se provede cu de-ale mâncării. Suprasolviurile benevole se vor chita pe cale diaristică.

ECONOMIA.

Cultivarea legumelor.

Din „Grădina de legume”, de I. F. Negruțiu.

Răsădirea. Multe dintre legumile și plantele, ce cultivăm în grădină, numai așa cresc și se dezvoltă cum se cade, decât le răsădim. Adecă după-ce au crescut puțin pe stratul cald, se în o parte mai călduroasă a grădinii și ferită de vânturile de primăvară, le smulgem de aci și le sădim în alt loc.

Răsădirea o facem tot-deuna în rând, pe sfōră. Depărțarea unui fir de celalt o hotărăscă mărimea plantelor se u legumilor, ce răsădim. Tot-deuna însă e mai bine, să sădim mai rar, decât prea des.

Răsădul cel mai bun e cel cu fire scurte și grōse. Răsădirea se se facă după ploae, se u când e timpul inorat. În pământul lutos însă nu-i iertat să sădim, când acesta e prea mōle, de-ore-ce după-ce se uscă, stringe prea tare plantele, și astfel leguma nu pōte crește, se u se uscă chiar.

Dacă voim, să răsădim înainte de ploae, atunci mai întâi udăm bine răsăd-nița, și numai după-ce pământul s'a muiat în de ajuns, numai atunci începem a smulge răsădul cu pământ cu tot. Firele apoi se despart și sădesc.

De sine se înțeleg, că pământul unde voim să sădim, trebuie să fiă mai înainte pregătit, săpat adēnc și mărunchit.

La răsădul de curechiu (varză), cără-labe, carfiol ș. a. de acest soi, se retează rădăcina cea grōsă, cotorōsă, și se lasă numai rădăcinile celea subțiri. La răsădul de cēpă, sălată, sfecle ș. a. retezăm atât rădăcinile, cât și foile se u frunzele.

Răsădirea se face cu un pociumbaș (plantator) ascuțit de lemn, se u de fer. Răsădul se aședă cu rădăcinile drept în jos, d-er nu prea afund în pământ. Imprejurul rădăcinilor se stringe puțin pământul cu degetele.

Când e de lipsă și pentru-ca se se prindă mai bine răsădul, îl udăm bine îndată. Prinderea și creșterea răsădului se ajută mult, decât se imprăstie printre fire țērîna de gunoiu. Dacă ii prea cald preste zi, atunci udăm numai de cātră seară; er până atunci acoperim cu frunze mari de burueni răsădul mai gingaș. Răsădul se udă c'o stropitōrea fără ciur.

Unele legumi cresc mai bine, decât se sădesc amestecate. Așa d. e. sălata face căpățini mai frumoase, decât o sădim printre curechiu și cără-labe.

Plivitul și săpatul. Îndată ce au crescut și s'au întărit puțin legumile, ce am sēmănat și sădit, trebuie să le plivim de burueni, se le rărîm și săpăm, pentru-ca pământul se se mai misce puțin, se se aeriseze, și în urmă pentru-ca se stîrpim și buruiana.

În grădina de legumi plivim și săpăm de câte-ori e de lipsă, de-ore-ce nu pōte fi un lucru mai urit, decât o grădină neîngrijită, plină de burueni.

Pentru săpat, ca și pentru celelalte lucruri, alegem timpul cel mai potrivit. Nu-i iertat însă, se săpăm și lucrăm în grădină, când pământul e prea mōle.

Legumile le săpăm cu nisce sape mic de grădină. Morcovii, petrișii ș. a. se și rărăsc smulgându-se unde sunt prea des. Dacă, cum am dîs mai sus, am sēmănat în șir, atunci săpatul și rărîtul merge cu mult mai repede.

Curechiul, cără-labele, fasolea și celelalte legumi, ce se sădesc și sēmănat mai rar, le săpăm cu sapa comună, cu care cultivăm și cucuruzul.

Udarea legumilor. Când timpul e secetos, și de câte-ori lipsa cere, trebuie să udăm grădina de legumi. La udat folosim nisce stropitōre de pleu (tiniche) cu ciur de stropit. Mai bune sunt stropitōrele celea late (turtite) cum au grădinarii, decât celea rotunde.

destul pretenia lor nestrămutată. În ore de restriște de multe-ori consolator intim și sigur ii este codrul, care prin singurătatea și plăcerea simplă, d-er naturală, prin deliciale, ce il dă, il mângăie, il recrează, îi limpedesce fruntea plină de gânduri și e fidel ascultător al durerilor lui. De aceea se nu ne mirăm de agrăirea, ce il face codrului:

Codrule, codruțule,
Deschide-ți cărările
Să-mi duc supărările.

Din celea mai străvechi timpuri, codrul a fost soțul de durere, inimă sinceră, în care a încăput jalea, nenorocul, durerea și supărarea fiilor nemului nostru.

De aceea, d-ic, se desparte atât de greu de codrul cel cunōsc și de aceea ajuns între străini cantă mângăiere și odihnă sufletescă numai la codru.

Frēmētul de frunză, curgerea puțin sgomotōsă a pāraelor codrului se unesc aprōpe perfect cu sbuciumarea inimei poporului cāntător,

— sbuciumare, care nu mai în line versuri, deosebit de frumoase își are rēsunsetul dorit.

Tot astfel în poesia de dor și jale nu sci ce se admiră mai mult: forma măiestrōsă și musicală, în care se cāntă, se u conținutul adēnc de trist, de multe-ori sfășietor, care producēndu-l mai de-aprōpe, ne pune în uimire prin puterea sentimentelor exprimate.

De alt-fel e ușor de înțeles, că un poet, cum e poporul român, numai musică frumoasă și plăcută a putut crea din versurile, în cari și-a exprimat sentimentele, ce i apasă inima. Judecând mai cu deamăruntul firea nemului nostru, simțim, că poesia noastră poporană de dor și jale e carne din carnea poporului român și sânge din sângele lui, atât de mult sunt intrupate în întregul Românului: dorul și jalea.

Adēnc cuprins și emoționat, sentimentelor sale le dă espresiune în versuri, ca:

Vai de mine cât dor duc
Colecă nōptea, când mē culc,

Diminēța când mē scol
Sunt cu peptul plin de dor.

Nu e ușor de închipuit mărimea cu care dorul chinue pe cāntăreț. El se culcă, se scōlă cu peptul plin de dor — dovadă, că timpul dintre culcare și sculare atât de greu și atât de sbuciumat l'a petrecut, și chiar prin acest fapt se afirmă, că ziua pentru el în celea sufletesci a fost atât de sgomotōsă.

Deja la cea dintăi privire se pōte vedea, că dorul e o urmare nemijlocită a jalei.

Poporul nostru are și poesii de veselie, d-er nota caracteristică a firii sale specifice se exprimă în posesiile lui de dor și jale; ele reoglindēză trăsătura fundamentală în caracterul poporului nostru: duiōșia. Căci tocmai dorul vag și continuu, și jalea lină sunt elementele, cari dau mai multă duiōșia poesiei noastre poporane.

A. Șor.

E mai bine să udăm mai rar și bine; de 2—3 ori pe săptămână, decât să stropim legumile în fiă-care și, cum se face de regulă; de-ore-ce stropirea pe de-asupra nu numai că nu folosește nimic, ci din contră chiar strică.

Udăm numai acele legumi, cari nu se pot desvolta, nu cresc în timp secetos. Nu-i de lipsă, ca să udăm fasolea, castraveții, mazerea ș. a., de-ore-ce acestea iubesc seceta.

Primăvara și toamna să udăm dimineață; ér preste vară tot-deuna séra, de-ore-ce numai așa vor cresce și se vor desvolta bine legumile și plantele, ce cultivăm în grădina noastră. Mai bună e apa de riu, séu pârâu și cea de plóie, care trebuie adunată în grădina în o fântână órbă, séu în nisce butóie de petrolu îngropate în pá-mént.

Stratul cald îl udăm tot-deuna numai cu apă stătută între 10—11 óre înainte de amézi, pentru-oa, până când se închide, o parte din apă se póta evapora.

Pilde și învățături.

Facă cui-va vre-o bucuriă? O mamă evlavioasă și cu frica lui Dumnezeu avea două fetițe frumoase și drăgălașe. Ea se îngrijea mult de creșterea copilitelor sale și în fiesce-care séra, înainte de a se culca, le intrăta, decât au făcut în ziua aceea cui-va vre-un bine séu vre-o bucuriă: Intr'una din zile, copilă cea mai mărișoră răspuse la întrebarea mamei sale:

„Mamă dragă, eu nu-mi aduc aminte, ca să fi făcut astăzi cui-va vre-un bine“.

„S'a întâmplat însă, că o copilă, care este cu mine, a ajuns astăzi cea dintâi în clasă. Eu m'am bucurat de acesta și, uitându-mă la ea, i-am ris, ér după aceea am îmbrățișat-o și am sărutat-o“.

„Atunci ea mi-a dis, că eu sunt de tot prietinosă și bună cu ea“. Aceasta este totul, ce am făcut astăzi, mamă dragă“.

Cealaltă copilă îi istorisi mamei sale următoarea întâmplare:

„Unei copile, care șede în școlă lângă mine, i a murit un frate mai mic. Când lucram tema, ce ni-o dase profesorul, am vădut, că copila aceasta își ascunde fața după carte și plânge. Eu, vădend aceasta, m'am intristat, mi-am ascuns și eu fața după carte și am început și eu a plânge. Copila se uită atunci la mine, se părea, că este mângaiată, mă îmbrățișă și dis: Nu știu pentru-ce, dér tu ești atât de bună față de mine“.

Mama sărută copilățele și le dis: „Să plângem cu cei ce plâng și să ne bucurăm cu cei ce se bucură. Făcend aceasta ne arătăm iubirea față de ei și urmăm esemplul mântuitorului nostru Isus Christos.“

O licitațiune. În orașul Göttingen din Germania studia un Engles tânăr și bogat.

Intr'o zi frumoasă de iernă făcu acest tânăr dimpreună cu servitorul séu o excursiune călări până la Nordheim, un orașel, care se află în depărtare de două miluri de Göttingen. Sosind la Nordheim, vădu că o mulțime de ómenii se urcă în sus pe treptele dela casa „sfatului“ séu a magistratului.

„Aici trebuie să fie ceva deosebit“, își cugetă tânărul Engles și se sul și el pe scări în sus. Ajungend sus, vădu îndată, de ce era vorba, — era o licitațiune.

Comisarul, care licita, tocmai striga: „395 de taleri pentru a două-óra“, și fiindcă nu dădea nimeni mai mult, dis: „395 taleri pentru a treia-óra“ și tocmai voia să adaugă: „și pentru ultima óra“, când étă că studentul striga: „400 de taleri!“ Toți tăcură; nimeni n'a dat mai

mult și obiectul, ce se licita, a rămas pe student.

„Ce am cumpărat!“ strigă atunci studentul.

— „O casă, o casă!“ îi răspuseră ómenii, și isbucniră cu toții într'un hohot de ris.

Ei nu și puteau închipui, ca un om cu mintea la loc să dea 400 de taleri, fără ca să știe pentru-ce; acesta o priviau ei de o prostiă séu de o nebuniă.

Risul ómenilor nu aduse pe tânărul nostru student în confusiune. Bani avea destui la sine. Plăți și dis: Duceți-mă acum, ca să-mi ved casa!“

Servitorul magistratului sta gata, ca să-l conducă, știind bine, că nobilul domn îi va da și lui un bacșiș bun.

O mulțime de ómenii se luară după student, ca să privească ce față va face, când își va vedea casa, ce a cumpărat-o.

Ajungend într'o stradă îngustă, servitorul se opii dinaintea unei căsuțe și dis:

„Aceasta este casa și proprietatea D Tale, Domnul meu. Mi pare rău, că nu este mai mare și mai frumoasă“.

Nobilul student nu rămase uimit, cum aștepta mulțimea, ce-l însoția, ci dis râdend: „E lucru firesc, că nu poți cumpăra un castel séu un palat cu 400 de taleri“.

Tânărul intră în casă, care nu era decât o colibă. I-se deschise ușa dela o odaie sărăcăcioasă. În odaie ședeau o femeie bătrână, care sta cu mâinile încrucișate peste o carte de rugăciuni și plângea amar.

„Ce-ți lipsește, bunică, pentru ce plângi?“ întrebă tânărul student.

Biata femeie dis suspinând: „O Domne, îndură-te spre mine; în minutul acesta se vinde la stat căsuța mea, fiindcă n'am putut plăti datoriile, ce erau pe ea. Acum trebuie să părăsesc căsuța, în care am petrecut atâția ani și nu știu, unde să mă duc. Cine mă va lua acum în casă pe mine, o femeie bătrână, săracă și bolnavă? Vai, ce ómenii nemilostivi! Decă muriam, imi puteau lua căsuța, că nu-o duceam cu mine“.

Bravul și nobilul tânăr răspuse: „Bunică, dragă, n'are să îți ia nimeni căsuța D-Tale; am cumpărat-o eu pentru D-Ta și ți-o cinstesc D Tale. Datoriile sunt acoperite și poți locui acum liniștită în casă. Și decă D-Ta imi dai voia, o să-mi întocmesc o odaie în căsuța D-Tale și de câte-ori voiu veni la Nordheim, vréu să petrec la D-Ta“.

Mergeți și faceți și voi asemenea!

Adevăratul fiu. Înainte de acesta cu mai mulți ani murise într'un oraș un neguțător bogat. El avea numai un fiu, dér nu-l cunoscă nimeni din oraș și nimeni nu știa unde se află.

După un timp óre-care se înfățișară înaintea judecătorului din acel oraș trei tineri, fiesce-care din ei se dá pe sine de fiul cel adevărat al neguțătorului și voia să primescă moștenirea.

Judecătorul porunci, ca să se aducă portretul (chipul) neguțătorului, dându în mâna fiesce-cărui tânăr un arc și o săgétă și le dis:

„Care dintre voi va nimeri semnul, ce-l voiu face pe pieptul portretului, acela este adevăratul fiu și va primi rămasul séu moștenirea“

Tânărul prim împușcă, dér nu nimeri semnul, al doilea se apropiă mai bine de el.

Veni rândul tânărului al treilea; luând acesta arcul în mână, ca să țintescă, începu a tremura, aruncă arcul și săgéta jos și dis: „Nu, nu

voiu pușca, mai bine mă lipsesc de moștenire“.

Atunci grăi judecătorul: „Tânăr nobil, recunosc, că tu ești adevăratul fiu. Ceilalți nu sunt, nu pot fi, pentru-că un adevărat fiu nu va ținti niciodată spre inima tatălui séu, fiă chiar și numai în portret.“

Isus înaintea lui Pilat.

(Un raport către împăratul Tiberiu).

Deja anul trecut s'a făcut mare svon în presa din lumea întregă, că învățatul engles Dr. G. Mahon ar fi descoperit în arhiva Vaticanului un manuscris original, care cuprinde raportul ce Pilat din Pont l'a făcut împăratului Tiberiu despre patimile, mórtea și învierea lui Isus Christos. Acest raport n'a fost publicat până acum oficios. Din New-York însă i-s'a trimis de curend unei foi *) o copii de pe un afirmativ act original, ce ar cuprinde des amintita relația a lui Pilat, și se dis, că însuși nunciul papal Martinelli nu se îndoesce în adevărătatea actului. Evident, că nu s'a constatat încă pe deplin, decă relația lui Pilat, pe care o reproducem, coréspunde într'u toate origină-lui, séu că e numai apocrifă. Ori cum ar fi însă, credem de interes a-o reda aici. Éta-o:

Împăratului Tiberiu.

Salute Ție, Majestate! Evenimentele ce s'au petrecut în zilele din urmă în provincia ta Judea, au fost de așa natură, încât cred necesar a le face cunoscute în toate amănuntele lor, Ție Cesare majestatic; căci de loc nu m'aș mira, decă ele ar abate în altă direcția istoria poporului roman, și pentru-că mi-se pare, că Țieii noștri s'au întors de către noi. Mai că aș pute dis: blăstemată să fiă ora, în care am luat locotenența Judeii dela Gratus Valerius.

Când am sosit în Ierusalim, cel dintâiu lucru mi-a fost să dau un ospet de gală, la care am invitat pe tetrarchul din Galilea, pe arhieru și alte multe persoane de distincțiune. La ora prânzului însă nu s'a prezentat nici unul. Acest mod de refuzare a vătemat adenc demnitătea lociitorului puternicului Cesar. Peste câte-va zile m'a vizitat arhieru. Purtarea lui a fost serioasă, ce-i drept, însă farisească. Și-a scusat absența cu aceea, că religia lor le opresce a șede la o masă cu Romanii, a mânca și a bea cu ei. Am luat acesta drept scusă suficientă, însă am vădut de altă parte îndată, că cei cuceriti sunt dușmani jurati ai cuceritorului.

Așa se pare, că între toate orașele cucerite, Ierusalimul va fi mai greu de guvernare. Poporul era atât de neliniștit, încât mă temeam de revoluția, pentru a cărei suprimare însă nu dispuneam decât de o centuriă și de-o mână de soldați. Am cerut ajutor dela lociitorul din Siria, însă m'a incunoscițat, că abia decă are și el destulă armată, ca să susțină ordinea în provincia proprie.

Între diferitele evenimente, cari mi-au venit la cunoscință, unul mai ales mi-a lănțuit atențiunea. A apărut adeoc un om tânăr în Galilea, care vestesce nisce învățături nouă, și susține, că el este trimisul lui Dumnezeu. La început gândeam, că vré să aștețe poporul în contra Romei, însă m'am convins în curend, că acest Isus Nazarineanul vorbesce mai mult pe partea Romanilor, decât a Jidovilor.

Întro zi mergeam pe dinaintea palatului Siloe și în mijlocul unei mulțimi am vădut un tânăr, care vorbia liniștit către popor. — Acesta este Isus Nazarineanul, imi diseră însoțitorii mei. Mi-am și gândit acesta îndată, atât de mare era deosebirea între vorbitor și ascultatorii săi. Părul blond-auriu și barba îi dădeau o aparițiune din altă lume. Părea căm de trei-deci de ani. Nici odată n'am vădut o ținută mai plăcută, mai viață și mai liniștită la un om.

N'am voit să-l conturb și mi-am continuat calea, însă am dat ordin substitutului meu Manlius, care știe perfect limba ebraică, să rămână în mijlocul mulțimei și să-mi raporteze despre cele întâmplare.

Isprăvindu-mi lucrul, când m'am întors în palatul guvernial, am aflat deja acolo pe Manlius, care mi-a raportat amănunțit asupra vorbirii tânărului.

*) Veđr „Bud. Hir.“, nr. 91—1899.

Nici odată n'am auđit despre lucruri asemenea acestor învățături, nici n'am cetit așa ceva. Unul dintre Jidovii, cari se agitau, l'a întrebat, că óre să plătescă împăratului dare, și el i-a răspuns: Dați împăratului ce este a împăratului, și lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu.

Din cauza înțelepciunei învățătorilor lui, i-am dat cea mai mare libertate posibilă, deși l'ași fi putu aresta și trimite în exil în Pont, însă acesta n'ar fi fost cuviincios Romanilor, cari tot-deuna s'au distins prin dreptate. Omul acesta n'a fost nici amăgitor, nici resvrăitor, și eu l'am apărat, fără ca însuși să fi știut póte. Era liber a ține adunări, a vorbi poporului, și pretorianii pretutindenți i ținneau parte. Aceasta libertate nemărginită ce i-am dat-o, n'a făcut decât să irite pe Jidovi, dér nu pe cei séraci, ci pe cei puternici și bogăți. Este adevărat, că Isus le plesnia în față acestora toate greșelile și păcatele lor, ceea-ce după părerea mea a fost c'o cauză și mai mult de a-i da lui cât mai mare libertate. Fi numia șerpi veninoși și prețuia mai mult filerul văduviei, decât elemosina lor vanitósă.

Mai târziu mi-s'a făcut cunoscut, că viața lui Isus se află în pericol. N'ar fi fost primul cas, ca Ierusalimul să bată cu pietri pe cel-ce se mărturisese de profet.

Atitudinea mea în privința acesta a fost aprobată de Senatul din Roma, ba mi-s'a promis, că după sfirșitul războiului cu Parții imi va spori garnisóna. Așa însă nesimțindu-mă destul de tare pentru a sugruma continua agitațiune, am urmat modul următor. Am scris lui Isus, că aș dori să-l ved în palatul guvernatorului; l'am invitat și el a venit.

Tu, Majestate Cesare știi, că în vinele mele curge sânge galic și ispanic, care nu cunósce slăbiciunea și frica, însă când omul acesta a pășit înaintea mea, picidrele par'că mi-s'ar fi înrădăcinat în pământ și m'am simțit păcătoș. C'o liniște cerescă Isus făcu un semn, ca și când ar dis: Sunt aici. L'am privit cât-va. Crede, puternice Cesare, că renumiții noștri artiști în pictură, cari zugrăvesc Ție și eroi, n'au nici măcar ideia despre caracterul unei astfel de fețe.

— Isuse, i-am dis cu voce înecată, timp de trei ani de zile eu Ți-am dat libertatea cuvântului și nu te-am supărat, fiindcă cuvântul Țeu e cuvântul înțeleptului. Nu știu, ai cetit pe Socrate și Plato, dér știu că din cuvintele tale curge o simplitate atât de mișcătoare, care te ridică sus peste ei. Aceasta o știe și împăratul și eu, supusul séu lociitor, mă bucur, că Ț'am putut da acesta libertate, a cuvântului. Nu vréu însă să ascund dinaintea ta, că prin vorbele tale ai ridicat împotriva-ți inimi puternice. Ér despre mine vorbesc, că m'am întovărășit cu tine, ca să răpesc Jidovilor și puțină libertate ce li-a mai rămas. Rugarea, și nici decât porunca mea este, să fi mai precaut în vorbirile tale, și să nu-i sumuți mai departe, căci ei rescolă poporul în contra ta și pe mine mă vor sili să proced față de tine după lege.

Isus imi răspuse liniștit:

— Domnul meu, cuvântul Țeu nu este cuvântul înțelepciunei adevărate. Ți riuului șe-și opréscă cursul, și-ți va răspunde, că el se supune legilor Creatorului. Singur numai Dumnezeu știe, unde curge el. Adevăr Ție, înainte de a înflori trandafirul Sharonului, sângele adevărului se va vërșă.

— Sângele Țeu nu se va vërșă, i-am dis în tonul adencei mișcări, căci tu imi ești mai iubit, decât toți fariseii, cari abuzéză de libertatea ce li-a lăsat-o Roma, mrmurâ în contra împăratului și Țin provincia în continuă fierbere. Eu te voiu apăra în potriua lor și palatul guvernatorului va fi tot-deuna deschis, ca asil pentru tine.

Isus își clătină capul gânditor și cu blândețe fermecătoare dis:

— Când va veni ziua aceea, nu va fi loc de refugiu pentru fiul omului nici pe pământ, nici sub pământ. Locul de refugiu al adevărului este colo — continuă arătand spre cer — ér ceea-ce s'a scris de către profeti, trebuie să se implinésă.

zării se poate anunța sigur punctul în care se află farul. În Decembrie 1898, Marconi a instalat o asemenea legătura între farul South Foreland și o corabie la o distanță de 19 kilometri Acțiunea aparatului e până acum absolut regulată: nici o furtună n'a putut-o influența. Cu această instalație s'a telegrafat, cu bun rezultat, la o distanță de două ori așa de mare.

Guvernul francez a însărcinat pe Marconi să stabilească o stațiune dela Boulogne la Folkestone, pe o distanță de 51 kilometri. Pentru aceasta e de ajuns un catar de 34 metri înălțime.

Pe vasele de răboi italiene se întruibuntesc de un an de zile aparate cu care se telegrafază la o distanță de 30 de kilometri și care funcționează fără întrerupere.

Interesantă e comunicarea făcută de Marconi asupra întrecerilor cu luntrile dela Kingsrown. Un diar din Dublin a rugat pe Marconi să-i telegrafeze decursul și rezultatul chiar în aceea zi, pe când corăbiile abia în zilele următoare au sosit cu scirea.

Castelul regal din Osborne a fost pus de cătră Marconi în legătură cu yachtul de plăcere al prințului de Wales și în chipul acesta regina și prințul au stat în comunicație neîntreruptă timp de 16 zile — și acesta prin telegrafia fără sârmă.

Un hoț nevinovat.

Dilele acestea s'a petrecut la tribunalul din Paris un caz foarte ciudat. Un hoț era acuzat, că ar fi furat nise pantalon. Pertractarea a durat o zi întreagă și sfârșitul a fost, că în lipsa de dovezi, tribunalul a declarat pe hoț nevinovat. Toți s'au grăbit să întindă mâna avocatului apărător și să-l felicite pentru strălucita sa vorbire. Numai acuzatul stetea nemișcat la locul său. În fine avocatul îi spuse, că poate să meargă acasă, căci e achitat. Acuzatul însă nu se mișcă dela locul său, deși jumătate din public se depărtase. Apărătorul se adresă atunci restit cătră el, întrebându-l, ce vorbese și pentru ce nu pleacă odată? Hoțul ne mai având în cătrău, se plecă spre apărător și-i șopti încet la urechiă: „Nu pot pleca, pe cât timp martorii se află încă în sală”. — „Pentru ce?” întrebă avocatul. — „Pentru că pantalonii furați sunt pe mine”.

Literatură.

Dela Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov se pot cumpăra următoarele:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, Edițiunea IV corectată. Gherla, Tipografia diecesană 1899. Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla, Tip. „Aurora” A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărișori. Gherla, Tip. „Aurora” A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. (cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude încru onărea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesci pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitolar Ioan Panu. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil aprepțate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebre și tertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de Ioan Popu, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Duminică de Iustin Popu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindând predicii frumoșe pentru toate Duminicile de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de Vasiliu Christe. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărătoarele sale scrieri atât de mădușee, instructive și cu atâra gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Dilele lui Mestia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Wallace. Tomul I conține 532 pag. și costă numai 75 cr., ér tom II are 508 pag. și costă 70 cr. Întregul op. fl. 1.45 (cu posta fl. 1.60). În asemănare cu mărimea prețului e foarte moderat. Valoarea acestui op. e în deoște cunoscută și traducătorul lui a făcut un bun serviciu literaturii noastre, când l'a redat și în limba română. Cetitorii vor găsi în el o lectură distractivă și moralizătoare, pentru bibliotecile populare și pentru familia el constituie o lectură escelentă și foarte potrivită de-a înlocui romanele sece și de senzație

Pentru comercianți funcționari și toți ómenii de afaceri, precum și studenții putem recomanda următoarele cărți:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la școala română gr. or. din Brașov. Cartea e tipărită pe spessele „Albinei” și e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii polițe. Prețul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panu, prof. la școala comercială superioară din loc. Tractează principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, pôte ori și cine să învețe contabilitatea, adevă ținerea socotelilor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

„Curs complet de corespondența comercială”, de I. C. Panu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupóne etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. Prețul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Impărtășire importantă. Chiar și e gustare moderată de mănăcări greu de mistuit aduce adeseori suferințe de stomac, care la început apare cu dureri de stomac, rigăeli, vërsături etc. Contra acestor aparițiuni de bóle cel mai bun mijloc cu efect este Dr. Rosas Lebensbalsam din farmacia d-lui B Fragner, Prag 205—III. Se pôte căpăta în toate farmaciile. Să se ferescă de imitații.

Căendarul săptămănei

Table with 3 columns: Dilele, Căend. Iul. v., Căend. Gregor. Rows include Dum, Lun, Mar, Mer, Joi, Viner, Săm.

Tergul de rimători dia Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 25 April. de 40,710 capete, la 26 April. au tutat 579 capete și au eșit 197 capete rămănénd la 20 Aprilie, un număr de 41,320 capete.

Se notéză marfa: ungrurescă veche grea dela 46— cr. până la 46 1/2 cr. marfă ungrurescă tineră grea dela 50— cr. până la 51— cr. de mijloc dela 49— cr. până la 49 1/2 cr. ușóră dela 49— cr. până la 50— cr.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Table with 3 columns: Măsura și greutatea, Calitatea, Valuta austr. (fl. și cr.). Rows include 1 H. L., 100 kil., etc.

Bursa de București.

Table with 4 columns: Valori, Do. bândă, Stad. cup., Cu banii gata. Rows include Renta amortisabilă, Oblig. de Stat, etc.

SCOMPTURİ:

Table with 3 columns: Banca, Paris, Peterseburg, Berlin, Belgia, Elveția. Rows include Banca naț. a Rom, Avansuri pe efecte, etc.

Cursul la bursa din Viena.

Table with 2 columns: Renta ung. de aur, Renta de coróne ung., Impr. căil. fer. ung. in aur, Impr. căil. fer. ung. in argint.

Table with 2 columns: Oblig. căil. fer. ung. de est, Bonuri rural ungare, Bonuri rurale croate-slavone, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Table with 4 columns: Sămănițe, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 obitogr. Rows include Grâu bănățenesc, Grâu dela Tise, etc.

Table with 4 columns: Cursul, dela, până. Rows include Cășu de traf., Cășu de rap., Cășu de in, etc.

Cursul pieței Brașov.

Table with 3 columns: Banca, Vënd., Vând. Rows include Banca rom. Cump., Argint român. Cump., etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Mătase-Foulard 65 cr. până la fl. 3.35 metru — japoneze, chineze etc., în desenurile și culorile cele mai nouă, precum și Mătase-Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14 65 metru, — în cele mai moderne țesături, culori și deseneuri. Particularilor li-se trimit în casă franco și liberate de vamă. Mostre se trimit imediat la cerere. Fabricile de mătăsuri ale lui G. Henneberg (liferant al) Zürich.

Concurs. Pentru ocuparea postului de director al tipografiei și librăriei archidieceșane, se publică concurs cu termin până la 20 Maiu (1 Iunie) a. e. La postul acesta pot concura indiviđi greco-orientali români, cari au pregătiri necesare pentru ambele specialități, având a documenta studiile absolvate, ocupațiunile practice de până acum și cunoscința limbilor în vorbire și scriere. Celalalte condițiuni de angajament au ale formula precis concurenți, rămănénd ele pendente dela stipularea comisiunei subsemnate, căreia sunt de a se presenta concursele până la terminul indicat mai sus. Sibiu, 3(15) Aprilie 1899. Comisiunea administrativă a tipografiei archidieceșane.

Se caută o gospodăriță bună și harnică, care să dea creștere bună unui copil de 2 ani, să știe perfect gospodăria de casă, de bucătăria, de curte, de grădină, de animale domestice și de galițe etc.

Pre lângă toate acestea doresc ca să fie o fată de 18—22 de ani, din o casă bună și dela părinți harnici, se fie corpulentă și pe deplin sănătoasă, mândră să nu fie, a lucra să nu-i fie rușine, să știe vorbi limba germană și maghiară și să fie adeverată Română.

Doritorile pot afla respectiva adresă la administrația „Gazetei“.

1—3.575.

O mașină de treerat

bucate, cu putere de 6 cai, în bună stare, cu toate rechințele ei, se află de vânzare, cu prețul moderat, la proprietarul:

**Nicolau Popți
O-Tohan.**

500 fl. plătesc celui ce va mai căpăta pta vre odată durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți a lui Bartilla.

o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțării de falsificare vor fi bine plătute. La locurile, unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; 16 sticle cu 4 fl. 50 cr. franco.

Se capătă în Brașov la farmacia d-lui Victor Roth.

1—24.44

Provisiune mare

se dă agenților solidi și harnici, cari doresc a se ocupa cu vânzarea de losuri permise după lege în rate lunare, pentru o casă mare de bancă (societate pe acții).

Oferte sub „Mercator“ a se adresa la

Bernhard Eckstein,
anonc. exped.

Budapest, V. Badgasse 4. s

Marele magazin de încălțăminte a lui

I. Sabadeanu în Brașov,

(Nr. 10) Strada Porții (Nr. 10),

care prin soliditatea sa în curs de 30 de ani, de când există pe piața Brașovului, și a câștigat în totă Austro-Ungaria și România un renume bun. Recomandă onor. public

marele assortiment de încălțăminte, garantate

de solide și moderne, pentru bărbați, dame și copii, pentru mire și mirăsă pentru dans, gimnastică, casă și pentru atelier (lucrătoare) etc. etc. toate cu prețuri foarte moderate, ce se poate vedea, din consemnarea prețurilor câtor-va articuli precum următoarele:

Pentru bărbați:

Ghete de pele vachs, tari, în ouie lucrate cu gumă	d-la fl. 2.95 în sus
„ „ „ „ în besățuri, cu s. fără nast.	fl. 3.50
„ „ „ „ „ cu șinore	fl. 4.—
„ „ „ „ „ seu postav și cu pele în jur de iarnă	fl. 4.50
„ „ „ „ „ lac rus.	fl. 5.—
„ „ „ „ „ de mânușe lac de salon fine dela	fl. 4.80
„ „ „ „ „ vachs franțuz. cusute în beset fine	fl. 5.50
Pantofi de pele vachs în ouie lucrate	fl. 3.—
„ „ „ „ galbene	fl. 3.60
„ „ „ „ lac salon fine cusute	fl. 4.50
Cisme lungi de pele juft rus, talpă dublă	fl. 7.50
„ „ „ „ de postav de stiria cu pele în jur	fl. 7.50
„ „ „ „ de drum peste ghete de purtat, din postav	fl. 4.—
„ „ „ „ de copii mici fl. 2.60, de copii mari	fl. 2.80
Galoci de bărbați de Viena fl. 2.— rusesco	fl. 2.80
Șosoni „ „ „ „ fl. 3.80	fl. 4.80
Pantofi pentru gimnast. cu talpă de gumă rus.	fl. 1.25
„ „ „ „ de pânză rusescă grosă cu talpă de pele	fl. 1.20
in ținte lucr. pânză neagră seu cafenie cu vîrfuri	fl. 1.20
Pantofi de casă de pele ori păslă, de stofă	fl. 1.—

Pentru dame:

Ghete de pele patentă seu vițel în besatz cu gumă dela	fl. 2.85 în sus
„ „ „ „ „ Gems „ „ „ „ besatz cu vîrfuri de lac dela	fl. 3.80
„ „ „ „ „ în bes. cu șinore	fl. 3.50
„ „ „ „ „ nasturi	fl. 4.—
„ „ „ „ „ de mânușe cu lac salon în jur, fine	fl. 4.50
Pantofi de pele tari pentru stradă în ouie	fl. 2.50
„ „ „ „ galbenă „ „ „ „ „	fl. 2.60
„ „ „ „ fine pentru dans ușore	fl. 1.80
„ „ „ „ de lac salon pent. dans ușore	fl. 2.20
„ „ „ „ atlas seu mătăsă albă pen. mirese	fl. 2.50
„ „ „ „ lac cu spangen pentru stradă	fl. 3.20
„ „ „ „ pentru gimnastică negri seu cafenie talpă de gumă dela	fl. 1.20
„ „ „ „ de pânză rus. grose, neagră seu cafenie în ouie p. gimn. stradă și atelier dela	fl. 1.10
„ „ „ „ pentru casă, de stoffe de păslă, de pele	fl. —.90
Ghete de Brünel cu gumă	fl. 2.80
Pantofi de „ Sialon cu șinore și lac	fl. 2.—
Ghete de pele pentru fetețe mai mari	fl. 2.60
„ „ „ „ mică	fl. 1.60
Pantofi de copii dela 40 cr., 65 cr., 85 cr.	fl. 1.20

Mare alegere în încălțăminte de băieți, fete și copii, în diferite culori, forme, calități, cu prețuri reduse.

Specialități încălțăminte de lăcs fabricate: Viena, Carlsbad, Paris, Berlin, Petersburg, etc. din pele Chevreau, Vachs, și din Lac de salon, în diferite culori și facon modern, se află în mare alegere și se poate comanda și după măsură directe din aceste fabrici.

Depozitul de Galoci și Șosoni de gumă rusescă, al celei mai renumita fabrică de gumă din Petersburg, se află pentru tot Ardealul numai la sus numită firmă, unde se vinde fie-care păreche sub garanță, pentru durabilitate cu preț moderat.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și se efectuează prin un măestru dibaci cu prompteță.

— Comanda din afară de Brașov se efectuează prompt, însă numai cu rambursă; încălțăminte neconvenabile se primesc francat înapoi spre schimbare, eventual se înăpăiază valoarea. — La comande din afară trebuie următoarele arătate: de ce preț? din ce pele? ce formă? ascuți seu rotund? în besetz seu simplu? cu talpă grose seu subțire. Ca măsură se pot trimite un papuc vechi cu posta ca: „Muștră fără valoare“ cu 5 cr. De ajuns este și arătarea Numărului încălțăminte, care cumpărătorul de obicei procură din prăvălii de încălțăminte. Altcum poate ori și ce laic lua măsura piciorului cu centimetru seu cu o fâșă de hârtă măsurând partea piciorului pe din nătru dela mijlocul călcâinului până la vârful degetului cel mare, peste talpe și degete, peste glesne, peste călcăi și peste pulpe, trimițând această măsură prin epistolă se poate efectua comanda după dorință.

Firmă fundată în anul 1833.

Adolf Resch

Giuvaergiu

Brașov, Strada Porții Nr. 7.

Asortiment bogat

de giuvaericale, obiecte de aur și argint, ciasornice de buzunar elvețiane, assortiment foarte frumos.

Deposit de argintărie fină Cristoff, argintărie Alyana la calitate din fabrica Brendorf, precum și argintărie China calitate mai ieftină.

Cumperătură de obiecte vechi: de aur și argint, petri scumpe, margăritar, monede vechi și tot-felul de antichități. Suflat cu aur solid, cu argint, legal cu nikel, aramă pe cale electrică.

Tote reparaturile ce cad în bransa de sus, se eșecută ieftin și prompt.

— Gravuri în pētră și metal. —

Specialitate: Confeționare de obiecte bisericesci și alume: Candele, cădelnițe, cruci, potire e c. etc.

— Brașov, Strada Porții Nr. 7. —

Asortiment foarte frumos.

Obiecte bisericesci.

Cumpărați fabricate din patrie, că acelea snt recunoscute ca bune, solide și valorose!

Pentru SESONUL de Primăvară și vară.

Recomandăm on. public fabricatele noastre din lână curată, durabile, eșecutare eșeculentă și anume:

- Stofe pentru rocuri, pantaloni și pardisenri.
- Stofe pentru uniforme de oficeri și ampioiați.
- Stofe de Loden ardelenesci, de tot durabile.
- Covore și pănuri pentru padiment.
- Pleduri pentru bărbați și plapôme.
- Stofe pentru Haveloks și mantale de plôie.

Recomandăm și țeranilor fabricatele noastre de postavuri și stofe durabile bune la strapătie.

Asigurând pe on. public de serviciu culant cu prețurile cele mai ieftine ale fabricei.

Ne rugăm de o cercetare cât mai numărosă

cu totă stima:

WILHELM SCHERG & C-IE.

Depozitul fabricii de postavuri.
Brașov, Piața mare.

4—8561

Numai fabricate din lână curată durabilă.

Eșecutiv fabricate proprii.

Mai de multe ori distins cu diplome, medalii de aur.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 5 cr. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.